

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

**ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА
ЗА ДЕКЕМВРИ 2010**

Јануари 2011 година

I. Законодавство и зајакнување на институционалниот капацитет

1. Во декември се донесени измени и дополнувања на Царинскиот закон („Сл.весник на РМ“ бр.158 од 9.12.2010 година) со кои се уредуваат условите и постапката за издавање на одобренција за вршење на работи на застапување во царинските постапки (на правни лица) и лиценци за вршење на застапување (на физички лица). Согласно одредбите од Царинскиот закон, одобренјата и лиценците за вршење на застапување ги издава Царинската управа, според пропишаните критериуми.

Со измените и дополнувањата на Царинскиот закон, покрај условите и постапката за давање на одобренција и лиценци за вршење на застапување, се пропишани и условите за полагање на стручен испит за лиценцирани застапници и содржината на стручниот испит, со тематски области. Исто така се пропишани и прекршочни санкции за лицата кои вршат работи на застапување во царинските постапки, како и критериуми за суспендирање на одобренieto и лиценцата за вршење на работи на застапување во царинските постапки.

2. Во декември е завршена подготовката и е започната владина процедура за нови измени и дополнувања на Царинскиот закон и Уредбата за спроведување на Царинскиот закон. Со овие измени и дополнувања се врши натамошно усогласување со царинското законодавство на ЕУ, особено во постапките за транзит, пресметка и наплата на царински долг и негово сметководствено евидентирање.

Изработен е и Предлог за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на пополнување на царинската декларација и Кодексот на шифри кои се употребуваат, особено во домен на транзит и извоз. Согласно Планот за имплементација на системот за обработка на царински декларации, ќе следуваат и понатамошни измени на Правилникот, со цел да се обезбедат еднообразни правила со ЕУ, во однос на пополнување и администрирање на електронските царински декларации.

3. Во декември се донесени измени и дополнувања на Законот за Царинската управа („Сл.весник на РМ“ бр.158/10), со кои поблиску се уредуваат критериумите за работните места во Царинската управа со статус на државен службеник и нивно разграничување од работните места со статус на царински службеник.

Со овие измени и дополнувања на Законот за Царинска управа се уредува и водењето на единствена евиденција на прекршоците, изречените санкции и донесените одлуки, на начин пропишан од министерот за финансии и одобрен од министерот за правда.

4. Донесена е Одлука за усогласување и менување на Царинската тарифа за 2011 година („Сл.весник на РМ” бр. 165 од 21.12.2010), со која Царинската тарифа е усогласена согласно преземените обврски од Законот за ратификација на Протоколот за пристапување на Република Македонија кон Светската трговска организација и измените на Комбинираната номенклатура на Европската унија (објавени во Службен весник на ЕУ бр. L 284 од 29.10.2010).
5. Во декември Владата на Република Македонија усвои:
 - нова Стратегија за ИКТ развој на Царинската управа;
 - Стратегија за имплементација на интероперабилност со ЕУ;
 - Стратегија за имплементација на заедничкиот транзитен систем на ЕУ во Република Македонија и
 - Национален проектен план за имплементација на заедничкиот транзитен систем на ЕУ и NCTS во Република Македонија.

Овие документи ги определуваат чекорите кои треба да ги преземе Царинската управа за успешна имплементација на NCTS и постигнување на целосна усогласеност со заедничкиот транзитен систем на ЕУ. Документите беа презентирани пред представниците на деловната заедница, министерствата и владините агенции. Преводите на англиски јазик преку Делегацијата на Европската Комисија во Република Македонија се доставени до DG TAXUD во Брисел.

6. За подигање на стандардите за безбедност на работно место, во декември Царинската управа донесе Упатство за заштита и постапување во случај на пожар, со кое се уредува превентивното делување за заштита од појава на пожар и начинот на постапување во случај на појава на пожар во објектите, дворните површини, граничните премини, царинските терминали, магацините и останатиот работен простор со кој управува Царинската управа.

II. Административен капацитет

7. Во декември 2010 година беа реализирани 11 настани за стручно оспособување и информирање, на кои учество зедеа 76 вработени во Царинската управа. Просечното времетраење на обука за вработените

кои посетувале обука е 6,5 часа, а просечното времетраење на обуката за секој вработен е 0,4 часа. Одржани се следните обуки, семинари, презентации, работилници и работни средби:

- Активности предвидени со Планот за обуки:
 - Консултација за царинската тарифа;
 - Презентација за законските измени поврзани со пробната работа.
- Активности реализирани на покана на домашни, странски и меѓународни институции и организации:
 - Работна и студиска посета на разни локации во Соединетите Американски Држави, организирана на покана од Министерството за внатрешна безбедност на САД, Службата за царина и гранична заштита на САД и Програмата за контрола на извозот и гранична безбедност при Амбасадата на САД во Скопје, за запознавање со работата на Службата за царина и гранична заштита на САД при Министерството за внатрешна безбедност на САД;
 - Две обуки за обучувачи, одржани како дел од подготвителните активности за новиот Закон за кривична постапка, на покана од Академијата за судии и јавни обвинители;
 - Обука за организиран криминал, реализирана во соработка со Министерството за внатрешни работи;
 - Обука за пристап и пребарување на податоци од трговскиот регистар на централниот регистар на Република Македонија, спроведена во соработка со Министерството за информатичко општество.
- Активности поддржани со ИПА Проект:
 - Студиска посета за Извоз и акцизи во Прага-Чешка;
 - Презентација за софтверски апликации за гаранции, акцизни документи и маркички;
 - Студиска посета за Евалуација на резултати од имплементацијата на ИТ проекти, одржана во Даблин- Ирска;
 - Обука за користење на Microsoft Acces.
- Меѓународни активности реализирани со учество на претставници на Царинската управа:
 - Годишен состанок на Комитетот на програмата на Заедницата – Customs 2013, одржан во Брисел, Белгија;
 - Состанок за Стратегија а реформа на јавната администрација во Република Македонија, одржан во Брисел, Белгија.

III. Интегритет и борба против корупција

8. Во текот на декември 2010 година се реализирани 8 внатрешни истраги во организационите единици на Царинската управа. Врз основа на спроведените истраги, во еден случај се утврдени основани сомненија

дека царински службеници работеле спротивно на законските одредби, подзаконските акти, оперативните инструкции и етичкиот кодекс, односно констатирано е непостапување согласно Правилникот за систематизација на работни места во Царинската управа, во поглед на извршување на работи и работни задачи.

9. Врз основа на спроведена истрага, реализирана е една дисциплинска постапка во која е донесено отказно решение.
10. На крајот на декември 2010 година, против Царинската управа беа активни 103 судски предмети врз основа на спор од работен однос. Од нив 35 предмети се наоѓаат во основните судови, со старост од 1 до 24 месеци. Во постапки кај апелационите судови се наоѓаат 31 предмет со старост од 1 до 12 месеци. Во постапки пред Врховен суд се наоѓаат 32 предмети со старост од 1 до 17 месеци.

Во текот на декември од основните судови се примени 3 пресуди и решенија по тужби против решенијата на Комисијата и на Царинската управа, од кои една пресуда со која се одбива тужбеното барање за поништување на решението за отказ, една пресуда со која се одбива барањето за надомест на 30% зголемување на плата, една пресуда со која се уважува тужбеното барање и се поништува отказното решение. Со едно решение тужбата е повлечена. Исто така во овој период се примени две пресуди со кои е одбиено тужбеното барање на тужителите за надомест на штета против Царинската управа.

Во истиот месец, од апелационите судови се примени 7 одлуки: две пресуди со кои се уважува жалбата на Царинската управа во предмети од работни спорови и истите се враќаат на повторно одлучување, една пресуда со која се одбива жалбата и се потврдува отказното решение, две одлуки со кои се потврдуваат решенијата за суспензија, едно решение со кое се уважува жалбата за поништување на отказното решение и предметот се враќа на повторно одлучување и една одлука со која се одбива жалбата како неоснована.

Во овој месец се примени две пресуди од Врховен суд со кои е уважена ревизијата и се поништени првостепените и второстепените одлуки со кои беа потврдени отказните решенија. Предметите се вратени на повторно одлучување пред основни судови. Со едно решение е отфрлена ревизијата како недозволена.

11. Од вкупно 169 кривични предмети во периодот од 2002 до 2010 година, на крајот на декември 2010 година сеуште во судска постапка се 108

Извештај за работата на Царинската управа во декември 2010 година

кривични предмети против 90 лица сеуште вработени во Царинската управа и 84 поранешно вработени лица. Кривичните предмети се со старост од 2 месеци до 7 години.

Со завршена судска постапка и конечна одлука се вкупно 50 кривични предмети, додека за 11 нема информација во кој статус се наоѓаат.

Кај основните судови во постапка се 100 кривични предмети, со старост од 2 месеци до 7 години.

Од вкупниот број на кривични предмети кои се наоѓаат пред основните судови, 40 предмети се наоѓаат во фаза на истрага, 11 предмети се вратени на повторно одлучување, 10 предмети се наоѓаат во судска расправа, додека 39 предмети се наоѓаат во фаза на судско вештачење.

Кај апелационите судови во постапка се 8 предмети со старост од 1 до 5 години.

12. Во текот на декември 2010 година изготвени се 9 извештаи по спроведени внатрешни инспекции, кои пред сè се однесуваат на ненавремено изготвување на управни решенија вратени на повторно одлучување од Министерството за финансии или Комисијата на Владата на Република Македонија за решавање во втор степен, извршени редовни внатрешни инспекции на работењето и начинот на спроведување на царинската постапка во Царинарница Скопје.

IV. Транспарентност

13. Во декември 2010 година преку отворената телефонска линија 197, примени се вкупно 2.387 повици, или во просек 77 повици на ден. Заради полесно координирање и постапување со информациите, истите се класифицирани и доставени до надлежните служби за понатамошно постапување.

На интернет страницата на Царинската управа се објавени 35 информации, а на интранет порталот 21 информација.

Овој месец Царинската управа одговори на 50 прашања поставени преку интернет страницата или во хартиена форма.

V. Меѓуинституционална и меѓународна соработка

14. Во декември е потпишан Протокол за електронска размена на царински податоци помеѓу царинските управи на Македонија и Србија, со кој се воведува систем за размена на податоци по електронски пат помеѓу управите, преку користење на системот SEED, во секојдневното работење, на постојана основа. Размената на електронски податоци за транзит на стока и возила дава можност за забрзување и олеснување на протокот на стоки на граничните премини, помага во откривање на можните повреди на царинската постапка и овозможува поефикасна борба против прекуграничниот криминал и корупција.
15. Во декември е потпишан Амандман на Договорот за заем од Светската банка за Вториот проект за олеснување на трговијата и транспортот во Југоисточна Европа (ТТФСЕ II), со кој се обезбедени средства за натамошен развој на Интегрираниот информациски систем на Царинската управа и натамошен развој на апликацијата за увоз за облагородување.
16. На 16-ти декември во просториите на Царинската управа се одржа Осмиот донаторски координативен состанок во областа на царинското работење, како продолжение на воспоставената пракса на организирање на редовни средби со заинтересираните донатори, со цел странската помош да биде добро координирана и постојано да се надополнува, во интерес на Царинската управа и пошироката општествена заедница.
17. Во периодот 5-10 декември, претставници на Царинската управа остварија студиска посета на Царинската управа на Република Чешка, за информирање околу начинот на спроведување на извозната постапка со користење на Извозниот контролен систем (ECS) и електронското евидентирање на акцизните обврски преку Електронскиот систем за движење и контрола на акцизни стоки (EMCS). Посетата се реализира во рамки на Проектот за усогласување на царинското законодавство со законодавството на Европската унија (IPA 2007).

VI. Лиценцирање

18. Во текот на декември 2010 година Царинската управа ги издаде следните лиценци и одобренія:
 - едно одобрение за вршење на работи на застапување во царински постапки и 4 лиценци за вршење на застапување во царински постапки;

- 5 одобренија за постапки со економски ефект и 41 измена на одобренија за постапки со економски ефект;
- 3 одобренија за постапки со економски ефект во скратена постапка;
- 18 одобренија за поедноставени царински постапки;
- 2 одобренија за акцизно повластено користење, една измена на одобрение за акцизно повластено користење и 3 измени на акцизни дозволи.

VII. Наплатени приходи

19. Во декември 2010 година Царинската управа наплати вкупно 3.964 милиони денари (околу 64,5 милиони евра) на име буџетски приходи, што е за 4 % повеќе во однос на истиот месец во 2009 година.

Од вкупно наплатените буџетски приходи, на име царина и други царински давачки, во декември 2010 година се наплатени 383 милиони денари (околу 6,2 милиони евра), што е 24 % помалку од остварувањето во истиот период во 2009 година. Намалувањето на наплатата на царинските давачки во декември 2010 година се должи на помал обем на увоз.

Најголемо намалување на приходите од царинските давачки е регистрирано кај месото и другите кланични производи за јадење, за околу 26 милиони денари (околу 422,7 илјади евра). Намалените приходи резултираат од помал обем на увоз по маса за околу 586,5 тони и од намалувањето на вредноста на стоката за околу 4 милиони денари (65 илјади евра). Во декември е реализиран намален увоз на замрзнато говедско месо и целокупната увезена количина е со преференцијални давачки.

Значително намалување на наплатата на царинските давачки за 34% е регистрирано кај увоз на возила, остварен во поголем обем, но со намалени царински давачки за 50%, споредбено со истиот период минатата година.

Помала наплата на царински давачки се бележи и кај тутунот и производите за замена на тутун, увезени во помала количина по маса за околу 238 тони и по намалена вредност. Дрastiчно намалување во декември 2010 година забележа увозот на суров тутун. Увезен е само сушен тутун од типови кои не се произведуваат во Република Македонија, за разлика од декември 2009 кога се увезени поголеми

количини на тутун, и од типови кои се произведуваат во Република Македонија.

Приходите наплатени од ДДВ во декември 2010 година изнесуваат 3.438 милиони денари (околу 55,9 милион евра), што е за 8% повеќе од приходите остварени во истиот период во 2009 година.

Најголемо зголемување на приходите од ДДВ е забележано кај минералните горива, минералните масла и производите од нивна дестилација. Истото резултира од зголемувањето на вредноста на увезените стоки за 2.149 милиони денари (за околу 34,9 милиони евра). Зголемувањето на вредноста е пропратено и со зголемување на увезената количина на овие стоки за 54.976,22 тони. Најзначаен раст на обемот на увоз е регистриран кај камениот и темниот јаглен, коксот, суровата нафта, моторниот бензин, екстра лесното гориво, течностите за хидраулична намена, суровиот нафтен кокс, течниот нафтен гас и електричната енергија.

Зголемена наплата на приходите на ДДВ за околу 146 милиони денари (за околу 2,4 милиони евра) е забележана кај увозот на медицински и хируршки инструменти и апарати, нивни делови и прибор, рендген уреди за медицинска и хируршка употреба, како резултат на зголемениот увоз на оваа стока.

Значително поголем износ на ДДВ е наплатен за маснотии и масла од животинско или растително потекло, заради зголемувањето на вредноста на увезените стоки за 275 милиони денари (4,5 милиони евра), споредбено со декември 2009 година, и заради зголемувањето на увезените количини на оваа стока за 4.009,7 тони.

Повеќе приходи од данок на додадена вредност се наплатени и за увоз на шеќер и производи од шеќер, што се должи на драстичното зголемување на цената на белиот шеќер на светските берзи и на зголемувањето на увезените количини за 5.780,5 тони.

Наплатените приходи од надоместоци во декември 2010 година изнесуваат 55,25 милиони денари (околу 900 илјади евра), што е за 77% повеќе од оствареното во истиот период 2009 година. Поголемиот износ на наплатени надоместоци произлегува претежно од зголемениот увоз на употребувани возила за кои се наплаќа надоместокот за еколошка такса, како и од зголемениот прилив од надоместокот наплатен за тутунски добра.

Наплатените приходи од акциза во декември 2010 година изнесуваат 1.317,7 милиони денари (околу 21,4 милиони евра), што е за 5,47 % повеќе во однос на оствареното во истиот период во 2009 година. Акцизните давачки наплатени за увоз на акцизна стока во месец декември 2010 изнесуваат 88,2 милиони денари (1,4 милиони евра) и бележат зголемување за 15% споредено со истиот период минатата година. Приходите од акцизните давачки наплатени за внатрешен промет изнесуваат 1.229 милиони денари (околу 20 милиони евра), што претставува намалување за 8,52% во однос на приходите од месец декември 2009.

Приходите од акциза за алкохол во декември 2010 година изнесуваат 100,3 милиони денари (околу 1,6 милион евра) и бележат зголемување за 8,2 милиони денари (133,7 илјади евра) споредбено со истиот период во 2009 година, односно зголемување од 8,93 %.

За тутун и тутунски добра во декември 2010 година се наплатени акцизни давачки во износ од 420 милиони денари (околу 6,8 милиони евра), што претставува зголемување за 12,8 милиони денари (208,6 илјади евра), односно зголемување за 3,15 %, во однос на месец декември 2009.

Акцизните давачки наплатени за нафта и нафтени деривати во декември 2010 година достигнуваат 764,6 милиони денари (околу 12,4 милиони евра) и бележат зголемување во износ од 55,3 милиони денари (899,3 илјади евра), односно зголемување за 7,8 %, споредбено со истиот период 2009 година.

Наплатата на акцизни давачки за увоз на патнички возила во декември 2010, во износ од 32,7 милиони денари (531,5 илјади евра), бележи пад за 8 милиони денари (130,2 илјади евра) во однос на месец декември 2009 година, што е намалување за 19,68 %.

VIII. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

20. Врз основа на дополнителни контроли (помала декларирана вредност на стоката, како основа за пресметување на увозните давачки, неправилно декларирано потекло на стоката, како основа за ослободување од плаќање царини, неправилно тарифирање за примена на пониска царинска стапка и др.) во декември 2010 година се донесени 223 решенија за дополнителна наплата, во вкупен износ од 35,8 милиони денари (околу 584 илјади евра).

21. Врз основа на разузнавачки информации и анализа на ризик, во декември 2010 година, извршен е преглед на 698 товарни моторни возила, 191 автобус и 1.642 патнички моторни возила, или на вкупно 2.531 транспортни средства. На граничните премини и на царинските испостави се извршени вкупно 1.303 скенирања, од кои 1.228 скенирања на товарни моторни возила, 44 скенирања на патнички моторни возила и 31 скенирање на автобуси.

При контроли во внатрешните царински испостави и на граничните премини, царинските работници спречија повеќе обиди за криумчарење на стока. Контролите резултираа во заплена и задржување на разновидна стока со вредност од околу 1,7 милион денари (околу 27 илјади евра), за која се избегнати давачки во износ од околу 483 илјади денари (околу 7,8 илјади евра). Запленети се и непријавени девизни средства во износ од 24,7 илјади евра.

Запленетата стока меѓу другото опфаќа:

- 34.030 парчиња цигари;
- 4.683 парчиња разни текстилни производи и облека;
- 1.877 парчиња лекови;
- 1.810 парчиња медицински инструменти и материјал.

22. Во декември 2010 година се поднесени 12 кривични пријави против 23 физички лица и 8 правни лица, од кои пет кривични пријави за криумчарење, една кривична пријава за неовластено производство и промет со наркотици, една кривична пријава за фалсификување и употреба на исправа и симнување и оштетување на службен знак и пет кривични пријави за царинска измама. Избегнатите увозни давачки во случаите на царинска измама се проценуваат на околу 17,5 милиони денари (околу 285 илјади евра).

23. За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за останатите недозволените постапувања, до Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа се доставени 131 барање за поведување на прекршочна постапка: 6 барања од Секторот за контрола и истраги при Царинската управа, 124 барања од царински испостави и 11 барања од Државен пазарен инспекторат. Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа во декември 2010 година реши 129 предмети во редовна и итна постапка и за истите изрече глоба во вкупен износ од околу 38,7 илјади евра и парична казна во износ од околу 3,5 милиони денари (околу 58 илјади евра).

Во постапка на порамнување се решени 16 предмети, при што е извршена уплата на глоба во износ од околу 1,8 илјади евра и парична казна во износ од 20 илјади денари.

Против решенијата на Царинската управа за утврдена прекршочна одговорност, во месец декември 2010 година од Управниот суд се примени 44 тужби и во законски определениот рок се доставени 44 одговори на тужби. Во декември 2010 година од Управниот суд се примени 29 пресуди, од кои 9 пресуди со кои тужбите се уважуваат, 10 пресуди со кои тужбите се одбиваат како неосновани, 6 пресуди со кои мериторно се одлучува и 4 пресуди со кои тужбите се отфрлаат.

24. Во декември 2010 година во царинарниците се изречени 195 мандатни казни на сторители на царински прекршоци, во вкупен износ од околу 1,8 милион денари (околу 29,1 илјади евра).

25. Поради основано сомневање околу фалсификување на трговски марки, Царинската управа во декември 2010 година интервенираше при повеќе обиди за повреда на правото од интелектуална сопственост и привремено задржа 153.639 парчиња стока.

Привремено задржаната стока ја сочинуваат:

- 151.200 парчиња материјал за пакување, етикетирање и означување;
- 2.217 парчиња текстилни производи;
- 174 парчиња обувки;
- 48 парчиња козметички производи.

Во овој месец е прифатено едно барање за превземање на царински дејствија според Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост, за заштита на трговската марка DOMACICA.

Истовремено, Царинската управа во декември 2010 година донесе одобренија за уништување на стока која повредува право од интелектуална сопственост за вкупно 2.609 парчиња стока со ознаки на трговските марки D&G, ADIDAS, PUMA, VERSACE, CALVIN KLEIN, G-STAR, LEVI'S и PANASONIC.